

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi	1/1 str.	500.—	Din p
• • •	1/2	•	250.—
• • •	1/4	•	125.—
• • •	1/8	•	62.50
• • •	1/16	•	31.25

VI. letnik.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1923.

Štev. 23.

Obrtništvo in pogajanja z Avstrijo.

V najkrajšem času se imajo sestati na Dunaju zastopniki naše države z zastopniki avstrijske republike v svrhu pogajanj za sklenitev pogodbe, ki naj definitivno uredi gospodarske odnošaje med nami in sosednjo Avstrijo. Ti odnošaji so, kakor znano, sloneli do sedaj na začasni trgovski pogodbi in na določilih raznih sporazumov, ki so bili sklenjeni od specijelnih komisij.

Vzajemni gospodarski odnošaji med nami in avstrijsko republiko so se izza prevrata čim dalje bolj poglobljali. Stari stiki so se obnovili, vzpostavile so se predvojne zveze, in razvoj odnošajev bi zavzel že davno svoj normalni potek, ako bi imeli definitivno določene norme in ne bi ves naš gospodarski promet z Avstrijo slonel samo na nekakem provizoriju. Labilne pravne razmere in nestalnost so največja ovira za razvoj poslov, zato se je v vseh gospodarskih krogih poudarjala neobhodna potreba po čimprejšnji sklenitvi pogodbe, ki bi definitivno uredila naše gospodarske odnošaje s sosednjo republiko.

Tudi obrtništvo pričakuje z največjo nestrpnostjo trgovinska pogajanja z Avstrijo. Predvsem je naše obrtništvo prav živo interesirano na rešitvi dveh vprašanj, ki bosta tvorili važni točki pogajanj in katerih rešitev more imeti za razvoj obrtništva najdalekosežnejše posledice. Mislimo pri tem na vprašanje *obrotnopravne reciprocitete* in vprašanje *izmenjave delavskih sil*. Poglejmo si najprej prvo teh dveh vprašanj in poskušajmo konkretizirati želje obrtništva glede tega vprašanja.

Pričakovati je, da bo rešitev tega vprašanja spričo njega velike gospodarske važnosti zelo težka in da bo morala naša delegacija zastaviti ves svoj trud in uporabiti največjo energijo za to, ako hočemo, da se to vprašanje ne reši na način, ki bi mogel imeti za naše obrtništvo usodepolne posledice. Brez dvoma bodo zastopniki avstrijske republike zahtevali, da se v trgovsko pogodbo unese klavzula o popolni obrtnopravni reciprociteti. Prvič je ta klavzula tako rekoč bistven del vsake trgovske pogodbe, drugič pa zahtevajo to tudi eminentni gospodarski interesi Avstrije.

Upoštevati moramo, da ima Avstrija močan kader nadštevilnih obrtnikov, ki tam komaj vegetirajo in ki čakajo samo na ugodni trenutek, ko se bodo smeli

preseliti v našo državo. Avstrija ima največji interes na tem, da uporabi ugodno priliko za rešitev tega vprašanja in da bo pri pogajanjih z vsemi silami pritiskala na to, da se sklene popolna obrtnopravna reciprociteta.

Kakor znano, imajo naši državljani v zmislu določil verzajske mirovne pogodbe v Avstriji obrtno pravico, medtem ko jo avstrijski obrtniki pri nas nimajo. Vendar pa se ta privilegij, ki nam ga je dala mirovna pogodba, z naše strani ni izkoriščal. Naše obrtništvo najde zadostnega dela doma, in tudi ako bi bili posamezniki primorani, da si iščejo zaslužka v tujini, ga ne bi nikdar iskali in tudi ne našli v Avstriji, kjer so že itak velike množine brezposelnih obrtnikov, ki sami čakajo, da bi se mogli izseliti kamorkoli. Osobito nahajamo v bližini naše meje tudi mase takih obrtnikov, ki so se morali po prevratu izseliti iz naše države in ki čakajo sklenitve pogodbe, da se bodo mogli preseliti na mesta, kjer so že pred vojno izvrševali svoje obrte. Proti taki invaziji, ki bi brezdvomno sledila po sklenitvi obrtnopravne reciprocitete in ki bi povzročila pravcato poplavo osobito naših obmejnih krajev z inozemskimi obrtniki, moramo iz gospodarskih in političnih ozirov odločno ugovarjati. Obrtnopravna reciprociteta bi bila faktično nekak privilegij za avstrijske obrtnike, od nje bi imeli avstrijski obrtniki največje koristi, medtem ko nam ne bi donesla samo nobenih koristi, ampak bi nam celo ogromno škodovala.

Pri zadnjih posvetovanjih naše Trgovske in obrtniške zbornice je tvorilo tudi to vprašanje predmet živahnih diskusij. V splošnem je prevladalo mnenje, da bi bilo pri pogajanjih z Avstrijo obrtnopravno reciprociteto, ki bi mogla našim gospodarskim in političnim interesom samo škodovati, odločno odkloniti. Po vsestranskem in temeljitem razpravljanju se je osvojilo mnenje zborničnega svetnika g. J. Zdravca, ki je predlagal, naj bi naši delegati pri trgovinskih pogajanjih z Avstrijo glede vprašanja obrtnopravne reciprocitete koncedirali kvečjemu samo številčno efektivno reciprociteto, t. j. naj bi se dovolilo naselitev in obratovanje samo tolikim avstrijskim obrtnikom, kolikor jugoslovanskih obrtnikov bi se naselilo v Avstriji. Menimo, da je to edino pravilno stališče v tem vprašanju, katero bi morala zavzeti tudi naša delegacija, ako noče prizadeti našemu obrtništvu udarca, kateremu bodo mogle slediti najtežje gospodarske posledice.

Drugo nič manj važno vprašanje, katero se bo razpravljalo pri trgovinskih pogajanjih z Avstrijo, je vprašanje izmenjave delovnih moči. Tudi pri tem vprašanju si bodo Avstrijci brezdvomno hoteli zagotoviti možnost plasiranja previška delovnih moči na našem trgu. Menimo, da bi bilo odveč govoriti o težkih posledicah, katere bi mogel povzročiti prost dotok inozemskega delavstva v našo državo. Nekvalificiranih delavcev pri nas ne potrebujemo in bi prost dotok takega delavstva povzročil brezposelnost, odnosno v industrijskih krajih, kjer jo že imamo, brezposelnost samo še povečal. Samo v kolikor potrebujemo kvalificiranih delovnih moči, naj se tem dovoli vpotovanje v našo državo. Toda taka dovoljenja naj bi se izdajala le na vsakokratno zahtevo posameznih podjetnikov. Tukaj pa moramo zahtevati, da se kompetenca za rešitev predmetnih prošelj prenese na pokrajinske oblasti. Instančna pot preko ministrstva za socialno politiko, ki je sedaj predpisana za rešitev prošelj za vpotovanje inozemskih delavcev, povzroča našim podjetnikom obilo zamude časa in velike gmotne stroške. Prošnja potuje v Beograd in nazaj po cele mesece. Obrtniki, ki potrebujejo inozemskih specialistov, so primorani čakati cele mesece na dovoljenje. Med tem časom so čestokrat zamudili roke za izvršitev del, katere so prevzeli, mnogokrat so morali tudi inozemskemu specialistu odpovedati delovno pogodbo, ker ga niso več potrebovali itd. Vsi ti nedostaki bi odpadli, ako bi spadala rešitev predmetnih prošelj v delokrog pokrajinskih oblastev, ki naj jih rešijo sporazumno s prizadetimi stanovskimi korporacijami. Vpotovanje inozemskih delavcev se naj tedaj dovoli samo na vsakokratno zahtevo posameznih obrtnikov, zahtevo po svobodnem vpotovanju delavstva pa je iz gospodarskih in socialnopolitičnih ozirov brezpogojno zavrniti.

Nestrpno pričakuje obrtništvo začetek in potek pogajanj z Avstrijo, ker čuti, da bodo sklepi predmetnih pogajanj bitne važnosti za nadaljnji razvoj našega obrtništva. Odgovornost, katero prevzamejo naši delegati, je velika, zato je naša zahteva naših gospodarskih krogov, da naj vlada imenuje v sestav naše delegacije kot eksperte tudi zastopnike trgovine, industrije in obrti iz Slovenije, splošno odobravanje. Želeti je le, da bi vlada tem upravičenim zahtevam tudi ugodila! —

Preselitev obrta in dokaz usposobljenosti.

Pri vseh obrtih naj se preselitev v kraj, ki leži izven občine dosedanjega stajališča obrta, smatra za ustanovitev novega obrta, vendar naj se vnovič ne zahteva dokaz strokovne usposobljenosti, ki je predpisana v nekaterih obrtih. (§ 43. obrt. reda.)

Iz gori citirane določbe je razvidno, da rokodelskemu obrtniku, ki se preseli v drugo občino, ni treba še enkrat dokazati, da se je rokodelstva pravilno izučil, marveč zadostuje, da se sklicuje na svojo obrtovnico. V zadnjem času pa se je pripetil zanimiv slučaj, ki je sprožil načelno vprašanje, ali je tak rokodelski obrtnik, ki se preseli, *vedno* oproščen dokazila usposobljenosti, ali pa *le tedaj, če jo je že enkrat izkazal*.

Kakor znano, veljajo glede pleskarjev, črkoslikarjev in soboslikarjev za mesto Ljubljano drugačni

predpisi, kakor za druge kraje. V Ljubljani se mora izučiti vsakega teh obrtov, kdor jih hoče izvrševati, dočim na deželi zadostuje, da se je dotičnik izučil le enega od njih, pa more brez nadaljnega dobiti obrtovnico za vse tri obrte. Svoječasno je zato vložil večje število ljubljanskih pleskarjev prošnje, da se jim dajo obrtovnice za ostali dve panogi vsaj na podlagi dispensa (izpregleda). Kolikor nam je znano, je ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, več takih prošelj odbilo. Eden odbitih prosilcev, ki ima pleskarski obrt v Ljubljani, pa si je skušal pomagati potem na ta način, da je v ljubljanski okolici, kjer veljajo drugi predpisi, prijavil vse tri obrte, ko je dobil obrtovnico, pa je naznanil mestnemu magistratu, da se hoče s temi obrti preseliti v mesto. Pri tem je seveda računal, da se z ozirom na § 43. obrtnega reda od njega ne bo zahtevalo usposobljenostnih dokazil za črkoslikarstvo in soboslikarstvo, katerih ni imel.

Na vprašanje mestnega magistrata je k temu podala Trgovska in obrtniška zbornica svoje mnenje, ki ga priobčimo na kratko v sledečem:

Ta primer kaže na najeklatantnejši način, kako se hoče obiti predpise obrtnega reda. Kar se prosilcu ni posrečilo doseči potom dispensa, to skuša doseči z izigravanjem obrtnih predpisov glede preselitve, ki *navidezno* njegovo postopanje krijejo. Če bi se to dopuščalo, bi podeželski pleskar prav lahko in brez dispenze dosegel obrtni list tudi za črkoslikarstvo in soboslikarstvo v Ljubljani, dočim bi mogoče sposobnejši ljubljanski pleskar tega ne mogel doseči niti dispenznim potom. Iz teh razlogov je treba pomen določb § 43. obrtnega reda dobro preudariti in si le-te *razlagati tako, kakor ustreza duhu zakona in namenu zakonodajalca*.

Preselitev obrta v drugo občino je smatrati za ustanovitev novega obrta. Zakon pa pravi le, *«naj se dokaz strokovne usposobljenosti vnovič ne zahteva»*. To določilo ima pač ta pomen in namen, da se od obrtnika, ki je svojo usposobljenost za dotični obrt *že enkrat dokazal*, ne zahteva, da to stori *še enkrat*, to vsekakor iz razloga naglejšega postopanja in nepotrebnosti, da se cela procedura dokazovanja ponovi. Tudi izraz *«naj se ne zahteva»* pomeni očitvidno le priporočilo, ne pa ukaza, in zato obrtna oblast ni vezana na opustitev zahteve, da prijavitelj svojo usposobljenost dokaže. Če uvidi n. pr., da ta usposobljenosti po predpisih, ki veljajo za dotični kraj, še ni nikdar izkazal, ali če opazi, da gre celo za kako nedopustno manipulacijo, se ji v § 43. obrtnega reda izrečenega priporočila ni treba držati, temveč more zahtevati, da ji prijavitelj predloži predpisana dokazila za svojo usposobljenost, in če tega ne more, mu prepovedati izvrševanje obrta.

Povišani proračun davkov.

Finančni odbor Narodne skupščine je po časopisnih poročilih povišal proračun neposrednih davkov v Sloveniji za proračunsko leto 1923./1924. za 20 milijonov dinarjev, češ, da so bili do sedaj davki in pribitki *«nepravedni i na štetu države razredjeni»*. Podrobnih poročil o tej utemeljitvi nimamo; tudi nam ni znano, kdo je podal to utemeljitev. Ne glede na te podrobnosti pa si moremo ustvariti jasno sodbo o *«dobrohotnosti»*, s katero se obravnavajo na merodajnih mestih želje in težnje Slovenije, ako označujejo davke v Sloveniji za *«nepravedne»* v tem zmislu, da se morajo povišati.

Poviška, ki nam ga je naprtil finančni odbor, si ne moremo tolmačiti drugače, kakor da je iz tega, da je Slovenija plačala izza avgusta leta 1922. do konca junija 1923. nad 80 milijonov dinarjev neposrednih davkov, slepo sklepal, da nam ne napravi nobene krivice, ako poviša donos za 20 milijonov dinarjev in spravi na ta način proračun s faktičnim donosom predidóčega leta. Ni se pa vprašal, kako je prišlo do tega presežka v plačilu.

Proračun sam bi sicer ne smel imeti nikakega vpliva na višino odmerjenih davkov, ker se mora višina davka ravňati po individualnih razmerah posameznih davkoplačevalcev, vendar bo dal v tej obliki povod finančnemu ministru, da bo z vso avtoriteto pritiskal na finančno upravo, da mu iztisne iz Slovenije celotni proračunjeni znesek. Zadovoljeval se ne bo s še tako tehtnimi razlogi, ki onemogočajo navijanje preko mere. V tem oziru nam nudi klasičen zgled dejstvo, da je komisija, katero je poslal minister v posamezne pokrajine, da se prepriča, kako se pobira davek na poslovni promet, uradno objavila, da edino Slovenija v redu odpremlja davek. Ni pa minil niti dober mesec, ko je finančni minister izrazil v Ljubljano svojo nezadovoljnost, da ni donos davka na poslovni promet dovoljnejši.

Pričakovati moramo, da bodo posamezna davčna oblastva še z večjo vnemo pritiskala na posameznike in izrabila ves uradni aparat in vpliv, da dosežejo proračun in si zaslužijo obljubljene nagrade. Finančni minister je pred dobrima dvema letoma enkrat res nakazal nekaj nagrade za uspešno odmero in pobiranje davkov. Tudi v finančnem zakonu za l. 1922/1923 je obljubil nagrado, pa obljube ni izpolnil. — V predlogu finančnega zakona za l. 1923/1924 jo znova obljublja; ostalo pa bo najbrže zopet pri obljubi.

Uspeh prvega izplačila nagrade se kaže v izdatnem prekoračenju plačila napram proračunu. Občutimo ga vsi na lastnem žepu, osobito ravno te dni, ko se izterjujejo tekom proračunske dobe 1922/1923 predpisani davki, ki pogosto dosegajo naravnost ogromne vsote.

Obetajo se nam še hujši časi. Umestno je, da vsak posameznik posveti podvojeno pozornost svojim davčnim zadevam, da pravočasno vloži napoved, da v polnem obsegu zadosti vsem zahtevam, katere stavijo nanj davčna oblastva. Le na ta način bo mogoče, da se nam kljub vsemu pritisku, katerega bo brezdvomno izvajal finančni minister na Slovenijo s podkrepitvijo obljubljenih nagrade, ne bodo predpisovali davki od namišljenih dohodkov in donosa.

Osebito pa je potrebno, da gremiji, obrtne zadruge in druge poklicne organizacije pridobitnih krogov začno že sedaj agitacijo od moča do moča, da se vsakdo udeleži prihodnjih dopolnilnih volitev v dohodninske cenilne komisije, ki se vrše dne 20. januarja 1924. po vsej Sloveniji.

Ako bo vsakdo storil svojo dolžnost in se nam posreči spraviti v komisije može svojega zaupanja, se nam ni bati previsokih davkov.

Ali sme krojač izdelovati damske obleke in čepice ter opremljati obleke s kožuhovino?

Na vprašanje zadruge krojačev itd. v Ljubljani, če in v koliko so upravičeni krojači izvrševati v naslovu označena rokodelska opravila, je izjavila Trgovska in obrtniška zbornica sledeče:

Že po besedilu § 1., točke 35. obrtnega reda, ki označuje krojače kot «izdelovalce obleke», je razvidno, da morejo krojači izdelovati vse vrste obleke, torej tudi damske. Še bolj pa potrjuje to razlago § 14. a) obrtnega reda. Ta govori o rokodelskih obrtih, ki jih izvršujejo običajno ženske. Na podlagi drugega odstavka tega paragrafa je določila ministrska naredba z dne 2. avgusta 1907, drž. zak. št. 194, posamezne vrste teh obrtov in v § 1., točki 2., imenovala «na ženske in otroške obleke omejeno obrt izdelovalce oblek». Ta točka velja za damske šivilje ali krojačice, katerih izdelovanje obleke je torej omejeno na damske (odnosno otroške) obleke. Zato so za izvrševanje tega krojaškega obrta, ker ne obsega vsega delokroga izdelovalcev oblek, temveč *le en del*, stavljeni glede dokaza usposobljenosti milejši pogoji, kakor za krojače (§ 14. a, 3. odstavek). Če izdelovalec oblek (krojač) izdeluje tudi damske, t. j. ženske obleke, izvršuje s tem le del obrtnih pravic, ki jih ima po točki 35. § 1. obrtnega reda.

Iz navedenega torej sledi, da more izdelovalec oblek (krojač) delati tudi žensko, t. j. damsko obleko.

Kar se izdelovanja čepic tiče, spada njih obrtno izdelovanje v delokrog čepičarjev (izdelovalcev čepic ali kap, § 1., točka 39. obrt. reda). Le v primeru, da krojač izgotovi naročniku celo obleko in ta zahteva iz istega blaga tudi čepico, bi izgotovitev tudi te po krojaču bila smatrati za dovršitev celotnega izdelka, t. j. obleke v zmislu § 37. obrtnega reda. Taki *posamični primeri* bi se mogli tolerirati, ker se ne more smatrati, da se s tem krojač že *peča* z izdelovanjem čepic. Ne bilo pa bi dopustno, da bi izdeloval krojač čepice same zase.

Omejitev delokroga krojača in krznarja bi se mogla izraziti v splošnem s tem, da se označi kot krojaški izdelek oni, pri katerem prevladuje delo na blagu za obleko, kot krznarski pa oni, kjer prevladuje delo na krznu, kožuhovini. Po udomačenem običaju sme krojač sam našiti kožuhovinaste podloge, ovratnike, okraske in podobno, kar se posebno pogosto dogaja pri damskih oblekah. Z ozirom na ekonomijo dela in boljše jamstvo naročniku, če ima izdelavo v rokah le en obrtnik, je smatrati posebno pri enostavnejših izdelkih to za najbolj prikladno. To je tudi v soglasju z določbami obrtnega reda, ki v svrhu dovršitve dela dovoljuje v 1. odstavku § 37. vsakemu obrtniku, da združi vsa dela, ki so potrebna za popolno dovršitev njegovega izdelka.

Glede popravil velja seveda enako.

Razno.

Vse načelnike strokovnih zadrug prosimo, da nam vpošljejo čim prej naročilne liste za Obrtniški koledar 1924, ki je pravkar izšel. Njegova bogata vsebina je objavljena na drugem mestu današnje številke «Obrtnega Vestnika». Obrtniški koledar je vsakemu obrtniku potreben in koristen. Sezite po njem! Z razpošiljanjem se je že pričelo. — Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Nadomestne volitve v cenilne komisije za dohodnino v Sloveniji in vpostavitve dohodninske cenilne komisije za Prekmurje. Volitve po § 189. zakona o osebnih davkih se vrše v nedeljo dne 20. januarja 1924. — Razpis volitev izide te dni v «Uradnem listu» in se bo objavil tudi po

vseh občinah na krajevno običajen način. — Razglas obsega vse podatke o načinu, kraju in času volitev. Volilni imeniki bodo pri davčnih oblastih I. stopnje razporejeni na vpogled od dne 13. do 20. decembra t. l. ob navadnih uradnih urah. V istem času se smejo vlagati istotam reklamacije proti volilnim imenikom. Po preteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati volilne imenike še nadalje do vštetega 12. januarja 1924., ako se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate iz kroga volilnih upravičencev.

Novi predpisi o gostilničarskem obrtu. V eni zadnjih številkih smo poročali o projektu novega zakona za gostilničarski obrt. Med tem je Narodna skupščina ta zakon že sprejela in izšel je tudi pravilnik ministrstva notranjih del in pravilnik ministrstva financ, ki vsebujeta podrobnejša določila z veljavnostjo od 15. novembra t. l. dalje. Po novih predpisih je potrebno za izvrševanje gostilničarskega in kavarniškega obrta: 1.) **Mesno mehansko i kafansko pravo**, t. j. pravica, da se v kaki zgradbi sploh sme izvrševati gostilničarski obrt. Dovoljenje izdaja ministrstvo notranjih del po zaslišanju velikega župana. 2.) **Lično pravo**, t. j. posebno dovoljenje dotični osebi, ki hoče točiti. To lično (osebno) pravo dobi le telesno in moralno sposobna oseba od pristojne politične oblasti. 3.) **Pravo za točenje pijače.** Če je kdo dobil lično pravo in ima sam ali v najemu zgradbo, ki je dobila mesno mehansko ali kafansko pravo, se mora obrniti na finančno ravnateljstvo, da mu izda dovoljenje, da sme začeti s točenjem. Pristojbine so visoke, stroški za komisije veliki, kazni za prestopke občutne in jih nosi lastnik hiše, postopanje pri rešitvi prošnji pa obeta biti prav dolgo, ker prevzema kompetenco najnižjih političnih oblasti ministrstvo.

Ustanovni občni zbor Zadruga krojačev in krojačic za pol. okraj Radovljica se bo vršil dne 9. decembra 1923. ob 3. popoldne na Lescah v gostilni pri «Katrineku».

Zborovanje obrtnikov na Savi. V nedeljo 2. decembra t. l. se bo vršilo ob 11. dopoldne v salonu g. Bodlaja (Vergles) na Savi zborovanje obrtnikov, na katerem bo poročal načelnik «Zveze obrtnih zadrug, g. Engelbert Franchetti, o davčnih zadevah pa g. Žagar iz Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Vsi obrtniki naj se zborovanja udeležijo!

Sprejem vajencev in vajenk v obrtni pouk. V sled večletne izkušnje v obrtnonadaljevalni šoli kakor tudi v svoji lastni delavnici sem prišel do prepričanja, da vajenec, ki ni imel v ljudski šoli zmožnosti napredovati ter doseči dobro šolsko izpričevalo, ne more napredovati uspešno tudi ne v obrti. Vsaka posamezna obrt zahteva dokaj predhodne naobrazbe, ako hoče vajenec tudi napredovati. Vajenca, ki nima nobene primerne predizobrazbe, se težko ali nikoli ne more spraviti, da doseže višje strokovno znanje. Vsaka obrt zahteva dvojnega dela, in sicer: delo fizično in duševno. Duševno delo je pa glavni predpogoj v obrti. Človek s slabimi duševnimi zmožnostmi bo ostal vedno moč nižje kvalitete, in človek take nižje kvalitete ostane večni revček in nadležnik v obrti. Smelo trdim, da je boljše, da ostane tak človek težak, kakor da se ga sili v kako obrt, v kateri se ne more razvijati in kjer bo večna sirota, ki potem ni niti za težaška in niti za obrtniška dela. Svetoval bi zato, da naj vsak mojster ali mojsterica pri sprejemu vajenca ali vajenke zahteva šolsko izpričevalo ter naj isto dobro prečita in naj sprejme v uk le takega vajenca, o kojem se trdno prepriča, da bo mogel napredovati. Ne ustvar-

ajmo po nepotrebnem šušmarstva. Tudi bi bilo svetovati merodajnim krogom, da bi počeli študirati na osnutku zakona, s katerim bi se onemogočil sprejem nesposobnih učenk ali učencev v obrtni pouk. Po mojem mnenju bi bilo dobro, da bi se sestavila v obrtni zadrugi komisija, ki naj bi izprašala vajeniške kandidate ali kandidatino pred sklepom učne pogodbe o sposobljenosti sprejema. Taka komisija pa naj bi tudi med učno dobo vajencev imela pravico ali dolžnost nadzorovanja vajencev ali vajenk. Nadzorovala naj bi med tem, ali se vajenec resnično tudi v smislu določil obrtnega reda v obrti vporablja, oziroma ali se mu nudi priložnost učenja. Obrtna šola naj bi se strokam primerno prilagodila. Prirejela naj bi se za vajence in vajenke poučna predavanja na državne stroške. Upeljala naj bi se mojstrska preizkušnja in dovoljeno naj bi bilo le takim mojstrom sprejeti vajence, ki so to preizkušnjo z dobrim uspehom prestali. Vsak pameten človek mora uvideti, da mojster ali mojsterica, ki nima zadostne strokovne naobrazbe, ne more tudi učenca dobro vzgojiti. Šolsko učiteljstvo mora polagati izpite in šele na podlagi dobro prestanih izpitov se jih definitivno namesti in se jim da možnost napredka. Obrtništvo pa se pusti tavati v negotovosti, vajeništvo pa vzgajati v neurejenih razmerah, brez vsakega nadzorstva. Kako naj postane naša obrt zmožna, da pobije inozemsko konkurenco? Ako se gospoda pri zakonodaji ne zaveda v zadostni meri važnosti tega vprašanja, pa bodimo vsaj obrtniki, ki se zavedamo velikega pomena tega vprašanja, pri sprejemu vajencev oprezni. Velja naj geslo: analfabeta ne sprejemajmo v obrtni pouk! Obrt naj ne velja za kazen onim, ki niso zmožni postati učenjaki po današnjem pojmu besede, kajti obrt bi se morala po njeni vzvišeni potrebi primerno ceniti. Vsak obrtnik bi moral biti ponosen na svoj stan in že ta ponos bi moral odstranjevati vse nesposobne elemente iz naših vrst. Današnja zakonska določila pa nam ne dajejo možnosti, da bi se mogli ubraniti pred nepoklicanimi elementi. Zdi se mi zato potrebno, da apeliram na svoje tovariše, naj bodo v tem oziru previdni, naj sami pazijo na to, koga vzamejo v vzgojo, kajti le na ta način bomo mogli povzdigniti naš stan do višje stopnje. Obrtniki, bodite tedaj oprezni pri sprejemanju vajencev! *Ivan Bizjak.*

Povišane pristojbine in takse. S 15. p. m. je stopil v veljavo zakon o izpremembah in popolnitvah zakonov o pristojbinah in taksah, s katerim so nekatere takse izdatno povišane (za vloge na 5 Din, za odločbe 20 Din, za priloge 2 Din), nekatere takse na novo uvedene (polletna taksa za pravico točenja pijač), druge, ki so se do sedaj pobirale le v bivši kraljevini Srbiji, pa razširjene na vso državo.

Razdelitev čistega dohodka razredne loterije. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani nam je glede razdelitve čistega dohodka razredne loterije podala naslednje pojasnilo: Čisti dobiček razredne loterije se razdeli tako, da odpade najprej 10 % za rezervni sklad razredne loterije, 6,6 % za prva tri leta za zgradbo ministrstva poljoprivrede, ostanek 23,4 % pa tako, da odpade od njega 15 % za pospeševanje obrta in 15 % za malo domačo in poljedelsko industrijo kot podporo, 4 % pa za dajanje brezobrestnih posojil obrtnikom in obrtnim zadrugam. Vse zadnje tri postavke, ki so namenjene obrtnikom in obrtu, znesejo skupno le 3 % vsega čistega dobička razredne loterije. Tem odstotkom odgovarjajoča letna vsota zadnjih let je znašala na podporah okrog 600.000 Din, na posojilih pa 70.000 Din. Na Slovenijo odpade od teh zneskov za leto 1921. in 1922. skupno 50.000 dinarjev. Poedinci dobe podpore do največ 5000 Din, za-

druge pa do 10.000 Din. Tudi se te vsote ne dajejo, kakor se obče domneva, le obrtnikom poedincem ali zadrugam kot podpore ali posojila, temveč tudi v druge obrtno-pospeševalne svrhe, kakor: za nagrado predavanj in spisov, s katerimi se širi obrtna znanost, za podpiranje obrtnih razstav, za obrtno šolstvo, za nabavo obrtniškega orodja, za tehniška proučavanja načina, kako naj se pospeši obrtna proizvodnja, za podpiranje obrtniških ekskurzij. Sredstva so torej zelo utesnjena. Treba pa je vrhu tega še vpoštevati, da je število prošenj za posojila in podpore izredno veliko. Nekateri prosilci prosijo za ogromne vsote ter se med njimi nahajajo tudi nekateri, ki so prosili za podpore in posojila v vsotah do enega milijona dinarjev. Tem seveda po zakonitih določilih ni mogoče ustreči. Mnogo prošelj se ne more vpoštevati tudi zato, ker ne odgovarjajo formalnim predpisom. V zmislu čl. 14. pravilnika se morajo obračati vsi, ki hočejo dobiti podporo ali posojilo iz čistega dobička razredne loterije, na ministrstvo za kmetijstvo in vode (administrativni oddelek), ta pa pošlje prošnje pristojnim oddelkom, odnosno ministrstvu za trgovino in industrijo v izjavo. Končno omenjamo še, da bo čisti dohodek za leto 1923. razdeljen za podporo po točki oškodovanih, tako da bi bile prošnje obrtnikov in zadrug za posojilo ali podporo iz letošnjih loterijskih dohodkov popolnoma brez uspešne.

Blagovne pošiljke v Ameriko. Za uvoz blaga potom pisemskih pošiljk (pisem) v Združene ameriške države veljajo sledeča določila: Take pošiljke morajo imeti napis: «May be opened for customs purposes prior to delivery to addressees» ali «Pent être ouvert pour vérification douanière avant distribution»; ako je carinska dolžnost brezdvomna, še dostavek: «Dutiable» ali «Pasible de droits». Pošiljke, ki niso opremljene s temi napisi, se vrnejo pošiljatelju. Nadalje se mora pošiljкам priložiti račun ali seznam z natančno navedbo vrednosti poslanega blaga. Ako presega vrednost pošiljke 100 dolarjev, je priporočljivo, da overi račun ameriški konzul.

Matematične tabele. Sestavil prof. Ivo Tejkala, 1923. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani, 252 str. Cena v platnu vezanji knjigi priročne žepne oblike 66 Din. — Knjiga ima spredaj navodilo za uporabo matematičnih tabel. Pojasnila so podana v vseh treh narečjih, v slovenščini in srbohrvaščini, ter so tiskana istotako v latinici in cirilici, kar knjigo posebno usposablja za uporabo po vsej državi. — Vsebin a: Prvih devet potence števil 1 do 9. — Važne konstante. — Bodoča vrednost 1 Din. — Recipročne vrednosti 2. in 3. potence in koreni, mantise Briggovih logaritmov, obseg in ploščina kroga za števila 1 do 1000. — Pretvarjanje minut v stopinje. — Pretvarjanje sekund v stopinje. — Numeracija goniometrijskih funkcij. — Logaritmus goniometrijskih funkcij. — Ločna dolžina in višina, tetivna dolžina in ploščina krogevega odseka ali segmenta za polmer 1 od 1° do 180°. — Prostornina krogel za premer 1° do 180°. — Obseg elipse. — Pravilni mnogokotniki. — Matematične formule: 1. Aritmetika. 2. Geometrija. 3. Glavne osnovne formule diferencialnega računa. 4. Vrste. 5. Osnovni integrali. — Mere in uteži. — Primeri hitrosti. — Konstante osolnčja. — Barometriška višina. — Zemljepisna širina in dolžina nekaterih krajev. — Specifična teža: 1. a) trdnih teles, b) lesov; 2. kapljev; 3. plinov in pare. — Srednja specifična toplota. — Vrelišče. — Tališče, oziroma zmrzlišče. — Kurilna vrednost: 1. trdnih goriv; 2. kapljivo tekočih goriv; 3. plinastih goriv. — Teža nakopičenih teles. — Tovor. — Običajni železniški vozovi in tovorjenje. — Običajne lesne vrste. — Okrogli les. — Žagani in obesan les. — Vztrajnostni momenti in odporni momenti najvažnejših presekov. — Vztrajnostni in odporni momenti za krožne preseke. — Vztrajnostni in odporni momenti za kolobarske preseke. — Vztrajnostni in odporni momenti za pravokotne preseke. — Dopustljivi vrtilni momenti za najvažnejše preseke. — Cevni navoj po Whitworthu. — Löwenherzov navoj. — Sellersov navoj. — S. J. navoj. — Whitworthov navoj. — Vztrajnostni in odporni momenti za fasonsko železje. — Koeficient paragrafa za določanje idealnega upogibnega momenta. — Elastičnostni moduli in zrušilne trdnosti:

1. železa, 2. drugih kovin in materialij za natezne organe, 3. lesa, 4. stavbnega gradiva. — Varnostni koeficienti. — Dopustne napetosti: 1. za strojne konstrukcije po Bachu, 2. za natezne organe, 3. za stavbne konstrukcije. — Tabela za kontokorentni račun. — Tabela za nosilce s konstantnim presekom. — Splošne opombe za uporabo tabel. — Knjiga je bila nujno potrebna naši tehniki. Zelo dobro bo služila vsem tehnikom pri študiju, tako za univerze, tehnične srednje šole in druge šole, posebno uporabna je pa v praksi za inženjerje, stavbne podjetnike, industrijce itd. Delo prav toplo priporočamo.

Sprejemanje 10dinarskih bankovcev državne izdaje iz leta 1919. (tako zvanih «kovačev») po državnih blagajnah. Finančna delegacija opozarja, da sprejemajo do vštete dne 1. februarja 1924. vse državne blagajne desetdinarske bankovce državne izdaje iz leta 1919. tudi za vplačila ob pogojih, ki so razvidni iz razglašene delegacije št. A IV 3570 z dne 1. septembra 1923, ki je objavljen v «Uradnem listu» št. 84 z dne 8. septembra 1923. — Do istega roka in ob sličnih pogojih pa državne blagajne v krajih, kjer ni podružnic Narodne banke, tudi posredujejo zamenjavo imenovanih bankovcev. — Zamenjajo pa se ti bankovci lahko pri Narodni banki in vseh njenih podružnicah do vštete dne 9. februarja 1924., pozneje pa do vštete dne 10. junija 1924. le še pri Narodni banki v Beogradu. — Izza dne 11. junija 1924. izgubijo ti bankovci vsako vrednost in se ne bodo več zamenjavali.

Carinske konference. Po naredbi razpisa generalne direkcije carin se bodo vršila pod vodstvom generalne carinarnice v Ljubljani vsakih 14 dni carinske konference, katerih se bodo lahko udeležili tudi vsi interesenti, predvsem pa predstavitelji industrijskih, trgovskih in obrtnih organizacij. Namen teh konferenc je, da referirajo posamezni carinski uradniki o vsem, kar so v službi opazili in kar bi lahko dalo povod za različno razumevanje. Vsak interesent ima pravico, da na teh konferencah stavi utemeljene predloge, kaj bi se moglo in kaj bi bilo treba napraviti, da bi se doseglo čim pravilnejše, enakomernejše in hitro odpravljane carinskih poslov. — «Zveza obrtnih zadrug» opozarja na te konference vse obrtnike, ki naj utemeljene predloge, pritožbe itd. sporoče Zvezi, ki jih bo potom Trgovske in obrtniške zbornice predlagala na carinskih konferencah v razpravo.

Obrtni dan na Hrvaškem. Zveza hrvatskih obrtnikov je proglasila 8. decembra t. l. za obrtni dan. Zvezne organizacije bodo imele ta dan skupne sestanke in poučna predavanja o raznovrstnih obrtnih vprašanjih.

Na tehniški srednji šoli v Ljubljani prekaša obisk v letošnjem šolskem letu vsa prejšnja šolska leta, vsled česar je zavod popolnoma napolnjen in se je moralo mnogo učencev vsled pomanjkanja prostorov pri naknadnih vpisih odkloniti. Uspeh vpisovanja je na posameznih oddelkih sledeči: 1.) Višja stavbna šola 131 rednih in 1 izreden; 2.) višja strojna šola 114 rednih; 3.) stavbna rokodelska šola 108 rednih in 2 izredna; 4.) strojna delovodska šola 41 rednih; 5.) elektrotehnična delovodska šola 16 rednih; 6.) mizararska mojstrska šola 19 rednih in 1 izreden; 7.) kiparska šola 2 redna in 14 izrednih; 8.) ženska obrtna šola 121 rednih in 63 izrednih; 9.) javna risarska šola 38 rednih; 10.) elektrotehnični tečaj 32 rednih. Skupaj 622 rednih in 81 izrednih.

Odlikovanja razstavljalcev industrijskoobrtne vzorčne izložbe v Mariboru. Cenilna komisija pod predsedstvom župana g. V. Grčarja je na seji 25. oktobra t. l. na podlagi cenilnih listin priznala 76 prvih (od teh 9 soglasno), 88 drugih in 3 tretje ocene. — Prvo oceno so dobili s o g l a s n o sledeči razstavljalci: Jurij Zupanič, mizararski mojster v Mariboru; Josip Tuhtan, umetni rezbar (samouk) v Mariboru; «Drava», lesna industrijska d. d.

v Mariboru; «Kristal», tovarna ogledal in brušenega stekla v Mariboru; Ivan Sojč, kipar in pozlatař v Mariboru; Inž. J. & H. Bühl, livarna zvonov in kovin ter strojnostavbna delavnica v Mariboru; Šimen Forsternič & sinovi, I. jugoslovansko podjetje za stavbo mlinov v Mariboru; Rado Nipič & drug, kovinotiskarska industrija v Mariboru, in Mariborska tiskarna, d. d., tiskarska, knjigoveško in litografično podjetje v Mariboru. — Prvo oceno so nadalje dobili: I. mariborska tovarna zamaškov F. Ogrizek v Mariboru; Fran Čuček, tovarna gospodarskih strojev v Ptuj; Karol Wesiak v Mariboru; I. električni zavod za emajliranje pločevine in koles; Jos. Škof v Mariboru; F. Kajetan Ahačič, tovarna kos, srpov, klin za slamorezne stroje in drugih železnih izdelkov v Trziču; Železarna «Muta» na Muti ob Dravi; Henrik Kieffer, tovarna kos in srpov, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Franc Schell, I. jugoslovanska izdelovalnica blagajn v Mariboru; Kamnoseška industrijska družba v Celju; «Kovina», d. d. v Mariboru; Miha Vahtar, atelje za umetno knjigoveštvo in izdelovanje okvirjev v Mariboru; «Mirim», tovarna čokolade in kakava, K. Zalokar v Mariboru; Avgust Sidar, tapetnik in dekorater v Mariboru; Josip Brandl, tovarna za izdelovanje orgel in klavirjev v Mariboru; E. G. Hoppe, koncesionirani zobotehnik v Celju; Ivan Andolšek, izdelovanje zobotrebecev (čučkalica), Rašica (p. Velike Lašče); Anton Marušič, pohištvno in stavbno mizarstvo v Mariboru; Marko Nerat, električni kuhalnik «Ljubček» v Mariboru; Albert Löschnigg, lesni rezbar in umetni mizar v Mariboru; Franjo Kaiser, pohištvno in umetno mizarstvo, Bresterica št. 31; Ivan Šafarič, mizarstvo v Mariboru; Klančnik in Kompara, pohištvno in stavbno mizarstvo v Mariboru; Jagodič & Sajko, tapetništvo in mizarstvo v Mariboru; Vinko Vabič ml., eksport in konzerviranje hmelja v Žalcu; Fran Čuček & Cie., prej W. Hintze, šampanjske kleti v Ptuj; Ludvik Franz & sinovi, eksportni mlin in tovarna za testenine v Mariboru; Verdnik & drugovi, tovarna perila v Mariboru; Josipina Letonja, tvornica perila v Mariboru; Fotografski atelje «Makart» v Mariboru; Franc Podgoršek, bandažist in rokavičar v Mariboru; Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev za mariborsko oblast v Mariboru; Zavod šolskih sester v Mariboru; «Petovia», d. d. v Ptuj; Franc Cerar, tovarna slamniki in klobukov, d. z. o. z. v Domžalah; Ivan Kvas, izdelovanje klobukov in slamniki v Mariboru; «Vesna», mestni dekliški zavod v Mariboru; Ivan Kravos, sedlar, jermenar in torbar, v Mariboru; Gjuro Šimonović, I. zagrebačka postolarska radiona «K Zemuncu» u Zagrebu; Mijo Horvat, postolar v Varaždinu; Josip Sulič, čevljarški mojster v Mariboru; R. Monjac, cipelarska radiona v Mariboru; Viljem Freund, tovarna usnja v Mariboru; K. & R. Ježek, tovarna strojev, livarna železa in kovin v Melju št. 103; Razingar & drug, strojno ključavničarstvo v Mariboru; Gvido Rütgers, podjetje za lesno impregniranje v Hočah pri Mariboru; Mestna plinarna, plinska industrija v Mariboru; Ivan Pelikan, slaščičarna v Mariboru; Inž. dr. Miroslav Kasal, stavbno podjetje v Ljubljani, podružnica v Mariboru; Rudolf Kiffmann, mestni stavbenik v Mariboru; Franjo Bergler, tovarna vozov v Mariboru; Josip Stajanko, kolarski mojster v Mariboru; Franjo Verzel, podkovski mojster in izdelovatelj vsakovrstnih vozov in kočij v Mariboru; Josip Gumzej, sodarski mojster v Mariboru; Andej Marčec, sodarski mojster v Središču ob Dravi; Ivan N. Adamič, I. kranjska vrvarna in trgovina s konopnino, podružnica Maribor; «Express», d. d., poduzeće za provodnju ručne vatrogasne sprave u Zagrebu; Ivan Sirak, stavbno, strojno in umetno ključavničarstvo v Mariboru; Franc Taškar,

stavbno, galanterijsko in ornamentno kleparstvo v Celju; Prva jugoslovanska žična industrija, d. z. o. z. v Celju; «Volta», d. d., tovarna električnih žarnic v Mariboru; Lovrenc Tomažič, kotlar v Mariboru; Dimitrij Glumac, kotlar, Maribor; Fr. Žnider, kovač za fino orodje in izdel. tehtnic v Mariboru; Džamonija & drug, «Vrt», vrtnarsko podjetje v Mariboru; Ivan Jemec, vrtnarsko podjetje v Mariboru; Anton Požar, vrtnarsko podjetje v Mariboru; Ignac Vauda, vrtnarsko podjetje v Ptuj. — Drugo oceno so dobili: Makso Rovšek, umetnostni slikar v Slovenski Bistrici; I. jugoslovanska tovarna plutovine in lesnih izdelkov v Mariboru; I. A. Konegger, tovarna zamaškov, Maribor-Studenci; «Braco», I. jugoslovanska tovarna barvnih trakov in karbon papirja, brata Copič v Mariboru; M. Vodišek, lesna trgovina in industrija v Mariboru; Franc Schober, pekovski mojster v Mariboru; Ceršaška tovarna lesnih snovi in lepenke, prej Viljem Fürth, d. z. o. z. v Mariboru; «Sana», tvornica čokolade, d. z. o. z. v Hočah pri Mariboru; Pavla Kerth, izdelovalka klobukov za električne lampe v Mariboru; «Narcissus», tovarna robe iz prešanega papirja, kom. d. u Zagrebu; C. Th. Mayer, fotomanufaktura v Mariboru; Ljudevit Murko, mizarski mojster v Ptuj; Tomaž Kavur, strugarski mojster v Mariboru; Lovrenc Mačič, mizarski mojster, Prevalje, Mežiška dolina; Joško Sagadin, pohištvno in umetno mizarstvo v Ptuj; «Zora», lesna industrija, družba in tovarna lesenih žebelj, d. z. o. z. v Črnomlju; Simonič, tovarna harmonik v Strnišču; Friderik Zinauer, izdelovatelj štipiljk iz kavčuka v Mariboru; Ferdo Kuhar, tapetnik in dekorater v Mariboru; Ravnateljstvo dr. Ferd. Attemsovih posestev v Slovenski Bistrici; Josip Dobič, Hoče pri Mariboru; Štefan Horvatič, mizarski mojster v Ptuj; Sladkogorska tovarna lepenke in papirja, Sladki vrh, p. Št. Ilj. (Konec prihodnjic.)

Obrtniški koledar za leto 1924.

 je izšel.

Izdelan je v krasni priročni obliki ter vsebuje:

Koledar. — Rodovnica Karadjordjević. — Cirilica in latinica. — Carine prosti uvoz potrebščin in strojev za industrije in obrtnike. — Delokrog trgovskih in obrtniških zbornic. — Kako dobimo obrtno pravico? — Kako naj se ugotovi dohodek iz samostojnih podjetij in opravil? — Nova davčna bremena. — Obrtno sodišče. — Delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani. — Delegacija ministrstva financ za Slovenijo v Ljubljani. — Državna uprava južne železnice v Ljubljani. — Glavne carinarnice v Sloveniji. — Glavni odbor ljubljanskega velesejma. — Konzulati. — Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani. — Pokrajinska uprava za Slovenijo v Ljubljani. — Strokovne obrtne zadruge v Sloveniji. — Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. — Uprava državnih monopolov. — Upravni svet obrtne banke v Ljubljani. — Anončni in reklamni zavodi. — Bančni zavodi. — Carinski posredniki. — Špedicije. — Tujski promet. — Kolkovna lestvica. — Mere in teže.

Kdor ga še ni naročil, naj to stori takoj. Cena mu je le 10 Din, poština posebej. Naročila sprejema Deželna zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

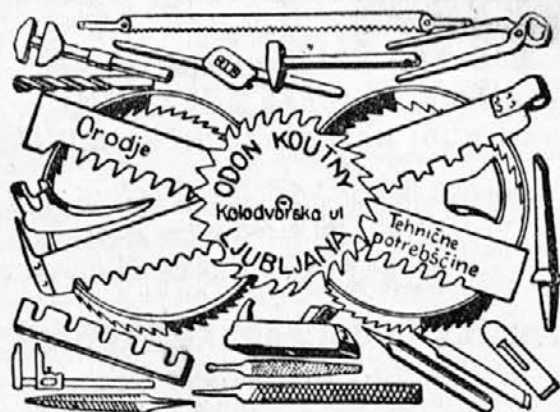
ODON KOUTNY

specialna trgovina z orodjem,
stroji in tehničnimi potrebščinami

uljudno naznanja, da se je preselila

na Aleksandrovo cesto 7
(vogal Beethovnovе ulice)

ter prosi svoje cenjene odjemalce za nadaljnjo
naklonjenost.

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Telefon
šteu. 379.

LJUBLJANA

Telefon
šteu. 379.

Dunajska cesta 46.

.....

Usakournstna tesarska dela, moderne lesne
staube, ostrejša za palače, hiše, vile, tovarne,
cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice,
leđenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. — Tovarna furnirja.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60.000.000.—

Rezerva: Din 30.000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metkovič,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82.
New-York City. Banko Jugoslavo de Chile,
Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
Porvenir.

„DUNAV“

ZAVAROVALNA DELNIŠKA DRUŽBA

=== V ZAGREBU ===

Podružnica za Slovenijo v Ljubljani

Zavarovalni oddelki:

Požar - Življenje - Vlom - Staklo - Trans-
port - Toča - Nezgode - Jamstvo.

o o o

Posebni oddelek za življensko zava-
rovanje brez zdravniške preiskave
do 15.000 Din po ugodnih pogojih
in cenah.

Pojasnila daje in cenike razpošilja poštine prosto

PODRUŽNICA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica 3.

Pošteni posredovalci se sprejemajo.

KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE
VAM NUDI NAJCENEJE IN NAJBOLJŠE

● J. GOREC ●
LJUBLJANA

PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

FRAN RAVNIKAR

LJUBLJANA

Linhartova ulica št. 25.

Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno
mizarstvo, parna žaga in lesna industrija
Parna in električna gonilna sila.

Telefon št. 415.

Poštni čekovni rač. 11.428.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

Ustanovljena 1900.

Ljubljanska kreditna banka

== Ljubljana, Dunajska cesta, v lastni palači ==

Delniška glavnica Din 25,000.000 Rezervni zakladi: Din 20,000.000

Sprejema vloge na tekoči račun in na vložne knjižice ter jih obrestuje najugodnejše. Podeljuje vsakovrstne kredite, eskontuje menice in devize, daje predujme. Izvršuje nakup in prodajo vrednostnih papirjev, valut in deviz. Otvarja akreditivo in izdaja kreditna pisma na tu- in inozemstvo. Oddaja Safes deposits in shranjuje vrednote. Izvršuje sploh vse bančne posle najkulantneje.

Čekovni račun št. 10.509

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana

Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504

Podružnice:

Brežice
Celje
Gorica

Kranj
Maribor
Metković

Novi Sad
Ptuj
Sarajevo

Split
Trst